Белоопашат мишелов *Buteo rufinus*

Описание на вида

Отчасти зимуващ, мигриращ и гнездящ у нас вид. Не се наблюдават пикови дни с миграция поради ниската му численост.

Визуално проучване на дневната миграция

Численост и фронт на миграцията през Южна България и Добруджа

По време на есенната миграция 2012 г. са установени да прелитат 330 белоопашати мишелова в Южна България и 204 в Добруджа. Тези числености представляват съответно 55% и 34% от прелитащата популация на вида по западно-черноморския прелетен път Виа Понтика. Белоопашатият мишелов е наблюдаван да мигрира на всички постоянни наблюдателни точки с изключение на наблюдателната точка при Гранитово (фигура 95). От временните наблюдателни точки е отбелязан само на две - Атанасовско езеро (Бургаско) и Свети Никола (Добруджа). Най-висока численост на вида за Южна България е установена при Равнец – 92 индивида, а за Добруджа – при Дуранкулак – 49 индивида. Интерес представлява факта, че през есента на 2011 г. на Дуранкулак изобщо не са наблюдавани мигриращи белоопашати мишелови, а през 2012 г. числеността му е по-висока, отколкото на всяка друга от останалите наблюдателни точки в Добруджа. Поради малочислеността на вида, за ясно изразен фронт на миграцията е трудно да се говори. В Добруджа видът мигрира с относително ниски числености както в Крайморска Добруджа, така и в централните и западните части на района. В Южна България видът мигрира преимуществено в източните райони – най-много птици са наблюдавани на източно разположените точки Суходол, Равнец и Ветрен.

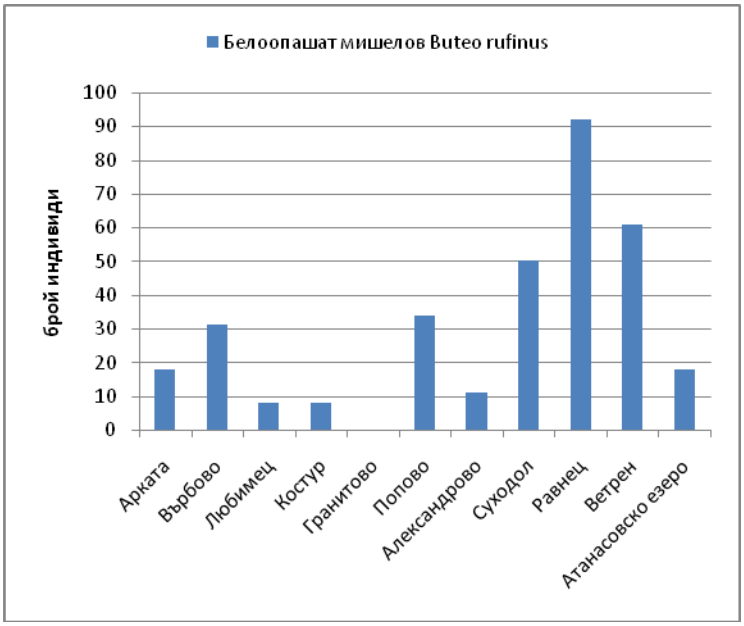

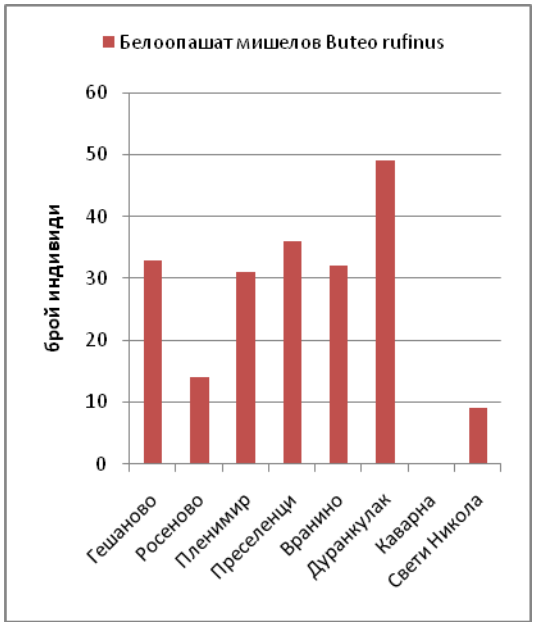

А/ Южна България **Б/ Добруджа**

Фигура 95. Фронт на миграцията на белоопашатия мишелов през есента на 2012 г.

Интензивност и динамика на прелета на вида в периода на изследването

Сезонна динамика

Основната част от белоопашатите мишелови са преминали над района на проучване през септември – 210 индивида (фигура 96). През август са преминали 98, а през октомври – 178 индивида. Най-рано видът е установен на 5.8.2012 при Суходол и Костур (по един индивид), а

най-късно на 31.10.2012 г. на 6 наблюдателни точки с обща численост от 9 индивида. Максимална дневна численост е отчетена на 26.9.2012 г. на наблюдателната точка при село Равнец – 18 индивида. Общата максимална дневна численост за целия район на проучване обаче е регистрирана на същата дата, когато общо през всички наблюдателни точки са преминали 25 индивида.

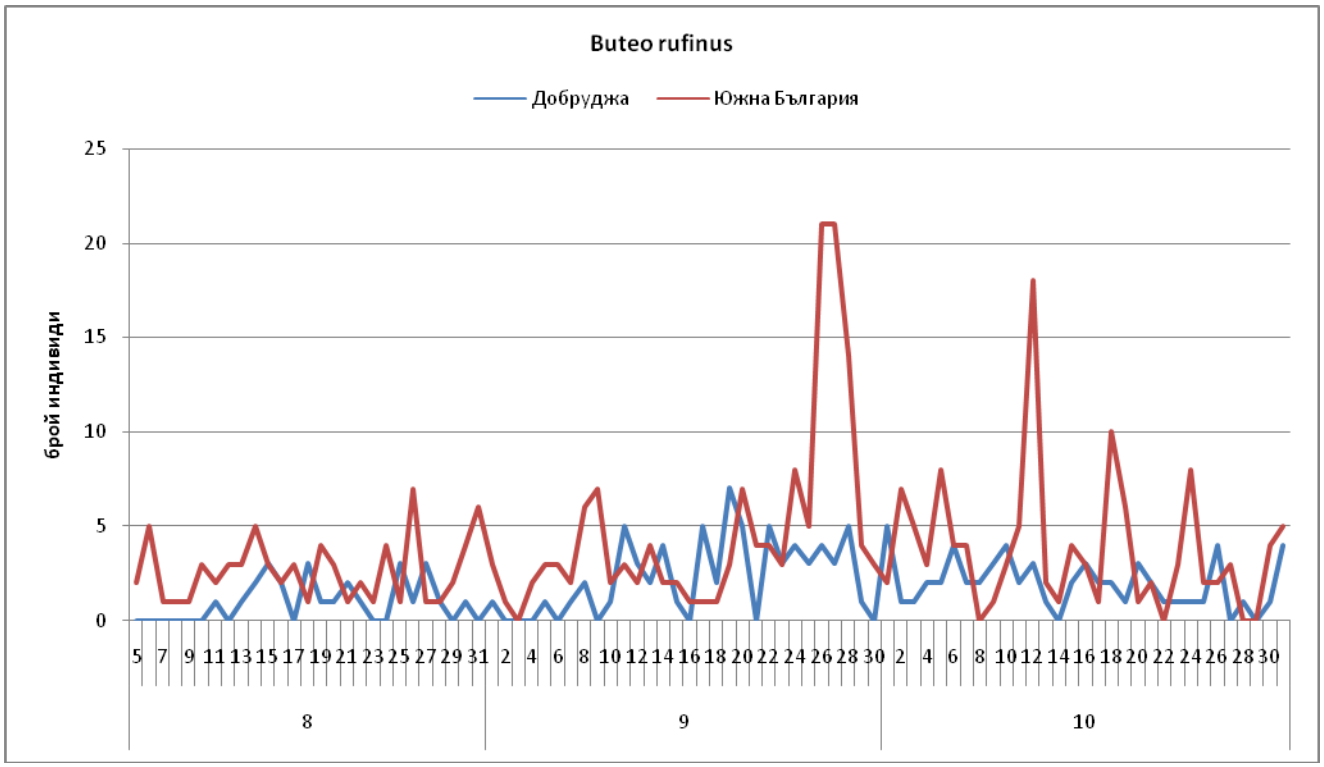

Фигура 96. Сезонна динамика на прелета на белоопашатия мишелов през есента на 2012 г.

Дневна динамика

На базата на наблюденията на белоопашатия мишелов на 15 от наблюдателните точки може да се заключи, че най-голям брой птици прелитат изследвания район на Южна България и Добруджа в периода към 9 ч. и към 13 ч., когато са преминали съответно 18% и 15% от птиците. Като цяло числеността на мигриращите белоопашати мишелови в периода 9-15 ч. е сравнително стабилна, без резки амплитуди (фигура 97). След това числеността на мигриращите мишелови намалява. Най-късно са отбелязани индивиди към 17 часа на наблюдателни точки Пленимир (Добруджа) и Арката (Южна България). Повечето белоопашати мишелови летят на височина до 200 м през целия ден. Вс е пак след 10 ч. сутринта са наблюдавани значима част от птиците да прелитат и на височина между 200 м и 500 м, както и на височина над 500 м. (фигура 98)

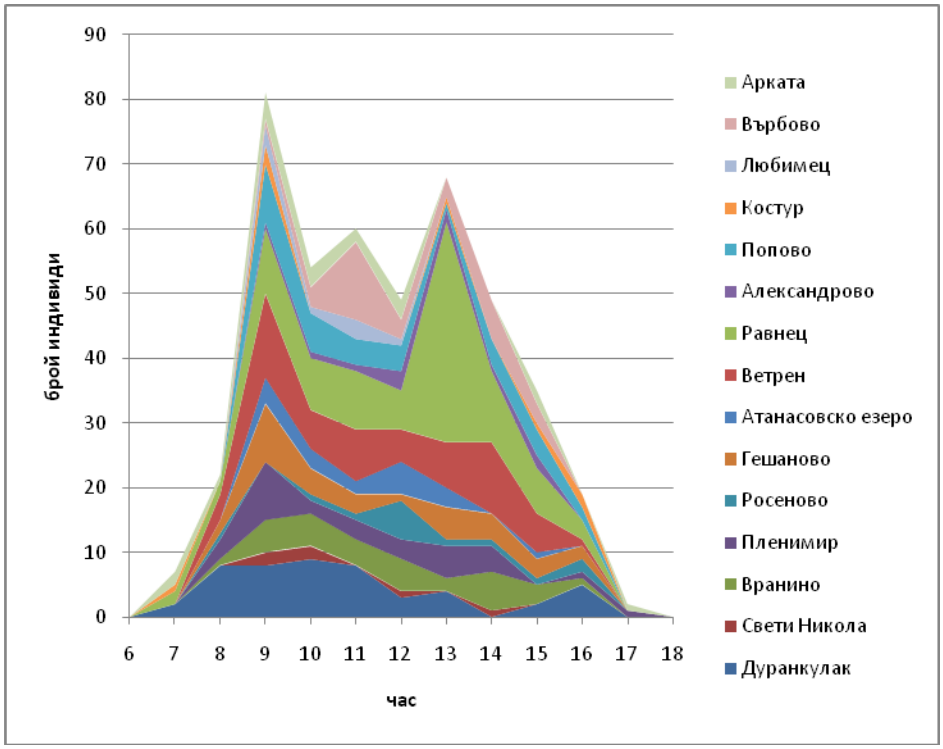

Фигура 97. Дневна динамика на прелета на белоопашатия мишелов през есента на 2012 г.

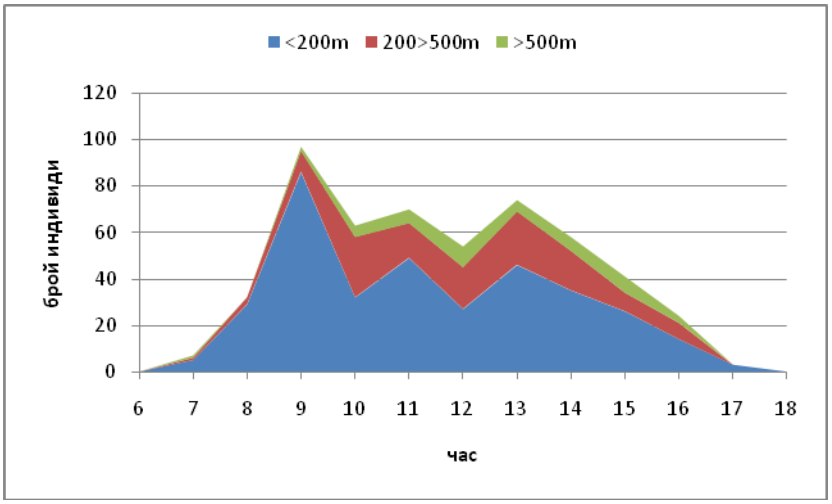

Фигура 98. Връзка между дневната динамика на прелета на белоопашатия мишелов и височината на полета по време на есенна миграция 2012 г.

Височинно разпределение на прелитащите реещи птици

По време на есенната миграция 2012 г. в Южна България и Добруджа белоопашатите мишелови прелитат до 1500 м, като най-много птици прелитат на височина 200 м, 100 м и 50 м (фигура 99). На практика 2/3 от белоопашатите мишелови са прелетели на височина до 200 м, 24% - на височина между 200 и 500 м и едва 8% - на височина над 500 м.

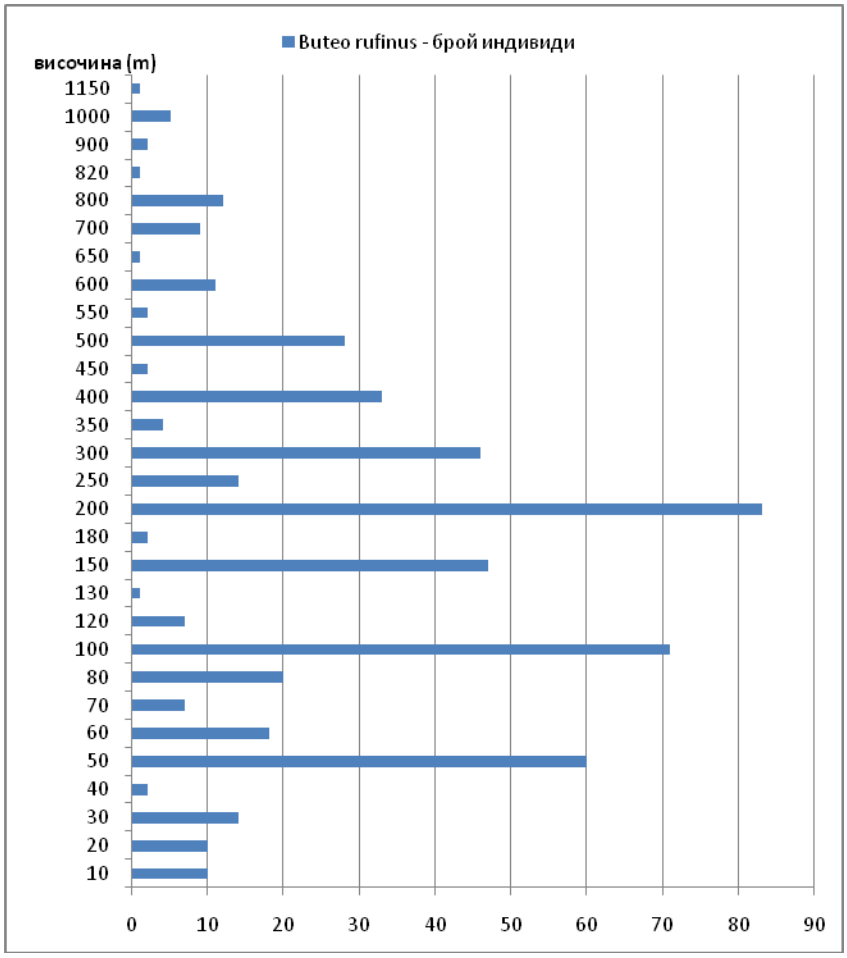

Фигура 99. Височина на полета при осояда по време на есенната миграция 2012 г.

Миграционни потоци

Основните направления на прелитащите белоопашати мишелови са север – юг (33% от птиците) и североизток – югозапад (24% от птиците). Останалите направления са използвани от значително по-малка част от птиците.